

független Újság

politikai napilap

Csang-Kai-Sek állítólag öngyilkosságot akart elkövetni

Folyik Nanking bombázása — Négy légitámadást indítottak a japánok szerdán a kínai főváros ellen — Rombadólt épületek, számos emberélet lett a légitámadás eredménye — Az angol nagykövet megtámadása ügyében átadták a japán válaszcímlevelet — Anglia tudomásul vette a választ

London, szeptember 22. A japán repülőgépek szerdán ismét megrohanták a kínai fővárost és újabb bombázást indítottak Nankingra.

A bombázás másfél óra hosszat tartott

és a lakosság eszeveszett iramban gyalog, gépkocsin vagy gyaloghintókon tudott a rögtönzött fedezékek felé. Eldördültek a kínai léghármítói ütegek. felszállt 13 Curtiss-rendszerű kínai vadászgép és harcra keveredett a japán bombázókkal. A bombázás déltájban ért véget.

Csang-Kai-Sek tábornok felesége a Daily Heraldnak táviratot küldött, amelyben a tábornok felesége bejelenti, hogy kínai repülőgépek a japán támadásoknak

súlyos veszteségeket okoztak és továbbra is folytatják az ellenállást.

A japán hatóságok kijelentették, ügyelnek arra, hogy a japán bombázók ne okozzanak károkat idegen hatalmak alattvalóinak. Ertesüléseik szerint a japán légitámadások alatt a kínaiak maguk akarják bombázni az idegen követségek épületeit, hogy ezáltal az idegen hatalmakat is beavatkozássra bírják.

Szerdán déli 1 órakor ismét megjelentek Nanking fölött a bombázó repülőgépek, a kínai vadászgépek ismét felszálltak és most heves harc folyik Nanking felett.

Tokió, szeptember 22. Az Aszahi Símbun sanghai jelentése szerint Csang-Kai-Sek tábornagy, a kínai hadak fővezére szeptember 20-án Lojangban

öngyilkosságot akart elkövetni.

A tábornagy — a lap szerint — törével szíven akarta szúrní magát, de a közelében lévő Csientacsun tábornok kicsavarta kezéből a törést.

Tokió, szeptember 22. A japán légügyi minisztérium sajtóosztályának jelentése szerint a keddi nankingi légi harcok során

a japán repülőgépek lelőttek tizen kilenc kínai repülőgépet.

Nankingi repülőtéren talált gépek közül tizenegyet tönkrebombáztak, — azonkívül felgyújtottak három repülőgépszínt és két köolajtartályt, két színt pedig súlyosan megrongáltak.

Ma reggel rendkívül véres ütközetek folytak Lotien környékén.

A kínaiak súlyos veszteségeket szenvedtek, de mindezekig még tartják állásaikat.

A kora reggeli órákban a japán erők

még a keddénél is borzalmasabb légitámadást intéztek Nanking ellen. A bombázás másfél óra hosszat tartott.

Nanking, szept. 22. Kínai forrásból származó hírek szerint Nanking mai bombázása alkalmával

51 japán repülőgép 5000 m. magasságból mintegy 40 bombát dobott le.

Több bomba a város déli részében a fegyverraktár közelében, valamint a külügyi hivatal szomszédságában esapott le.

A bombák hatása nem túlságosan jelentős.

A támadás áldozatainak számát még nem közölték a nyilvánossággal. Kínai körökben azt állítják, hogy három japán repülőgépet lelőttek.

Déltájban Pukau felől ismét mintegy 20 bombázó repülőgép jelent meg Nanking felett s kb. 10 bombát dobott a városra.

Néhány bomba a pályaudvar közelében esapott le.

Tokió, szept. 22. Japán repülőgépek szerdán délután

harmadikban is támadást intéztek a kínai főváros ellen.

Közben a repülőgépek bombázták a Jangese mentén levő Kingyini erődöket, valamint több kínai hadihajót. A japán tengerészeti parancsnokság megerősíti Kanton második sikeres bombázását. A bombák a város több kerületében tüzet okoztak.

London, szept. 22. 50—60 óriási bombázó japán repülőgép a negyedik légitámadás során több, mint

50 tonna bombát zúdított Nankingra.

A japán hatóságok sanghai képviselője kijelentette, hogy a támadásokat minden valószínűség szerint

holnap megismétlik s ez így fog menni az ellenségeskedések befejezéséig.

A Reuter Iroda levelezőjének megállapítása szerint a bombázó repülőgépek egyik főcélpontja a sűrűn lakott déli kerület volt. A japánok csupán azt a területet kímélték, ahol az Egyesült Államok, Olaszország és Németország nagykövetségei és előkelő személyiségek palotái és villái vannak. Több, mint

száz embert darabokra téptek szét a bombák.

Az angol nagykövetség egész személyzetét a támadás alatt nem hagyta el a nagykövetség palotáját, amelynek tetejéről nézték végig a követség tagjai a borzalmas eseményeket. A legutóbbi japán jelentések szerint a légitámadás a következő épületeket pusztította el teljesen: valamennyi kormányépület, a vezérkar, a Quomintang és a légügyi bizottság hivatalos helyiségei s a fegyvergyárak. Ezenkívül elpusztítottak több repülőteret s léghármítói üteget.

London, szept. 22. Knatchbull

Hugessen, pekingi angol nagykövet megsebesítése ügyében Angliához intézett végleges válaszában Japán kijelenti, lehetségesnek tartja, hogy az incidenst japán repülőgép okozta, amely a nagykövet gépkocsiját kínai katonaságot szállító gépkocsinak, vagy tehergépkocsinak nézte. Miután a nagykövet sebesülése ilyenformán japán repülőgép nem szándékos műveletének tulajdonítható, a japán kormány

mélyszégyenülését fejezi ki.

Ami Angliának azt a kívánságát illeti, hogy a bűnösök megbüntessenek, a jegyzék kijelenti, hogy valahányszor megállapították azt, hogy japán repülőgépek harmadik országok alattvalóit szándékosan, vagy vétkes mulasztás folytán megölték, vagy megsebesítették, a japán kormány mindig megtette a megfelelő lépéseket. A tokiói angol nagykövet ma délután Hirota japán külügyminiszternek jegyzéket nyújtott át, amely többek között ezt mondja:

Azt az utasítást kaptam az angol kormánytól, jelentsem ki, hogy meglegedéssel vette a japán kormány közlését s az incidenst lezártnak tekinti.

London, szept. 22. Nanking fölött három óriási tűzvész-lángtenger volt sűrű fellegeket. — Három, egyenként háromnegyed tonna súlyú bomba esapott le a folyó partján levő

nyomortanyába, ahol a menekültek ezrei élnek összezsúfolva gyékénysátraikban. A bombák száznál több menekültet téptek darabokra.

A belügyminisztérium és a helyőrségi főparancsnokság épületeinek szánt bombák célt tévesztettek. A kínai kormány képviselője újságírók előtt kijelentette, hogy a mai légitámadások sokkal súlyosabb pusztítást vittek véghez, mint az eddigiek, de a kínai kormány továbbra is Nankingban marad.

Ujabb spanyol támadás Genfben Mussolini és Hitler ellen

Negrin újabb támadása — Tormay Cecil emléke a szellemi együttműködés jelentésében

Genf, szeptember 22. A világ politikában súlyos következményekkel járt az a beszéd, amelyet Negrin, a valenciai spanyol kormány miniszterelnöke a Népszövetségnél akkreditált külföldi újságírók ebédjén, a legelőkelőbb európai államférfiak jelenlétében mondott és amelyben kritikát gyakorolt Mussolini felett és sértő kijelentésekkel illette Hitlerrel.

A berni német követség azonnal

elégítelt kért a svájci kormánytól, amely egyelőre a vizsgálat megindítását helyezte kilátásba. A helyzet, amely nagyon súlyos, miután Negrin, mint a Népszövetség delegátusa, területenkívül liséget élvez, ma délre lényegesen kiéleződött, a valenciai spanyol miniszterelnök ugyanis ma délben a Népszövetség palotájában az újságírók termében köriratot osztogatott ki, amelyben minapi beszédét

kiegészítő nyilatkozatot tesz és hangsúlyozza, hogy beszédéből nem von vissza semmit, fenntartja annak minden szavát.

A helyzetet súlyosbítja még az is, hogy az egyik genfi újság ebből az alkalomból

lenyomatja Negrin beszédének sértő kitételeit,

amelyek ilyenformán a szélesebbkörű nyilvánosság tudomására jutnak.

Divatbundák nagy választékban Adler Jenőnél Gambrinusz átljáró

Általában azt hiszik, hogy a svájci kormány éleshangú nyilatkozatot fog közzé tenni és alkalmasint sajnálatának fog kifejezést adni,

hogy a német kancellár ellen svájci területen sértő kijelentések hangzottak el és ezek a sértések svájci organumokban nyilvánosságra is kerültek.

Genf, szeptember 22. A közgyűlés politikai kérdésekkel foglalkozó bizottságának napirendjén a szellemi együttműködés bizottságának jelentése szerepelt. A vitában magyar részről Baranyay Zoltán miniszteri tanácsos vett részt. Megemlékezett a bizottság elhunyt magyar tagjáról, Tormay Cecilről.

Herriot francia főmegbízott kijelentette, hogy mielőtt megtenné megjegyzéseit, az ülés során elhangzott beszédekre, biztosítani kívánja a magyar kormányt s a magyar szellemi köröket arról, hogy Tormay Cecil halála mély és igazi részvételt keltett a szellemi együttműködés bizottságának minden egyes tagjában. A szellemi együttműködés intézete

Tormay Cecil emlékét mindig meg fogja őrizni s kéri a magyar delegátust, hogy ezt az üzenetét továbbítsa mind a magyar kormány, mind a magyar szellemi körök számára.

Genf, szeptember 22. Wellitsch László berni magyar követ, a népszövetség mellett működő állandó magyar küldöttség vezetője szerdán Kánya külügyminiszter tiszteletére világszerte adott. A világszerte a külföldi kiküldöttek közül többen részt vettek.

Eső

Időjárásjelentés: Hazánkban este 7 órakor a Sopron—Pécs vonalon esett. Este 9 órakor Budapesten volt rövid záporosó. A hőmérséklet nappal a Balatontól nyugatra csak 15—18 fókig emelkedett, az Alföldön azonban még elérte a 25—27 fokot. Pesten este a hőmérséklet 18 fok.

Jóslás: Mérsékelt szél, sok helyen eső, néhány helyen esetleg zivatar. A hőmérséklet kissé esik.

Vígyszínház

A legszórakoztatóbb zenés vigjáték!

Zilahy Irén

első magyar filmje:

Urilány szobát keres!

Kabos Gyula

eddig legnagyobb sikere.

A kisérő műsorban:
Louis-Braddock boxmérkőzés.

Bemutató ma!

Német-francia sajtóháború

Berlin, szeptember 22. A német sajtó súlyos támadásokat intéz a párisi »Oeuvre« című lap ellen. Tabouis asszony állítólag azt írta az Oeuvre-ben, hogy német puccs készül Ausztria ellen. A nemzeti szocialistapárt hivatalos lapja, a Völkischer Beobachter rendkívül éles hangon utasítja vissza az állítólagos német puccstervekről szóló híreszteléseket. A lap szerint szinte magától értetődő, hogy ebből a

forrásból a Mussolini látogatás előestéjén ilyen híreszteléseket terjesztenek és újból uszítanak a német külpolitika ellen, miután látják, hogy a német külpolitika a legközelebbi napokban kétségtelenül erősödik.

A többi lap is a legélesebb támadásokat intézi Tabouis asszony ellen. A Berliner Tageblatt »bolsevik puskás amazonokról« és a Berliner Börzenzeitung »párisi mérgezőokról« ír.

Súlyos vonatösszeütközés Csucsánál: 10 halott, 22 sebesült

Bukarest, szept. 22. Az erdélyi Csucsá közszégnél szerdán délelőtt

súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Az állomáson teljes sebességgel egymásba rohant egy zsúfolt személyvonat és egy tehervonat.

A romok közül eddig

10 halottat és 22 sebesültet

húztak elő. A sebesültek közül 12-nek az állapota reménytelen. A roncsok között valószínűleg még több holttest van.

Az eddigi megállapítások szerint az összeütközést az okozta, hogy a személyvonatot túlkorán indították el.

Debrecen városának kisgyűlése

Debrecen város kisgyűlését szerdán délután nyitotta meg Fáy István főispán. A kisgyűlésen Poroszlay László bejelentette a polgármester augusztusi jelentését, amelyben megemlékezik Pekár Gyula, Debrecen szülőjének haláláról és temetéséről. A temetésen Debrecen várost Pap Károly egyetemi tanár képviselte.

Dr Csóka László főjegyző indítványára ezután azt javasolta a kisgyűlés, hogy a közgyűlés háromnál több családdal bíró városi tisztvisel-

lőknek és alkalmazottaknak

szavazzon meg felemelt összegű családi pótlékot. Ehhez 5700 pengő pótlék szükséges.

A kisgyűlés ezután elhatározta, hogy a városi hajduk

új egyenruhát kapnak.

A szabómunkákkal Sztelek László, Ehrenfeld Elás és Sós András hadirokkant szabókat bízta meg, míg a eszímákat Püspök Sándor és Bak Károly készíti.

Az „analfabéta” durva becsületsértése a járásbíróóság előtt

Aki kifizette a büntetését, az nem büntetett előéletű — mondotta a vádlott

— Karajosi Péter és akik az ügyben vannak! — kiáltja hangosan a jegyző a járásbíróóság folyosóján, mire megmozdul a folyosó és Karajosi Péter után megindul befelé a járásbíró szobájába vagy két tucat eszímás ember és fejkendős asszony. Eljött a fél-falu tanuskodni Karajosi Péter nagy bűnyűjében. Durva becsületsértéssel vádolják a gazdát, aki Kunz Piroška feljelentése szerint május elsején éjszaka eljött az ő ablaka alá és olyan hangosan, hogy félkilométerre is elhallatszott, elordította magát:

— Piroška! Piszok egy nőszemély vagy te! Én mondom azt, Karajosi Péter! Ha kell írásba is adom, hogy piszok egy nőszemély vagy!

Azzal megfordult és elindult hazafelé, útközben azonban még bekialtott a szomszédok ablakán, hogy ő írásban adja, miszerint Kunz Piroška piszok egy nőszemély.

A személyi adatok felvételénél kiderül, hogy a gazda már kétszer is volt büntetve becsületsértésért, Karajosi azonban kijelenti, hogy az nem számít, mert ő kifizette a büntetését, az már el van intézve az állammal.

— Azért csak büntetésnek számít — mondja a bírő, de Karajosi állhatatosan meemarád amellett, hogy büntetlen előéletű, mert kifizette a büntetését.

A május elsei szerenádát tagadja. Nem emlékszik semmire, be volt rugva.

— Lehet, hogy kajabáltam de azt

nem mondtam, hogy írásba adom, azt biztosan nem mondtam, mert analfabéta vagyok. Teljesen analfabéta vagyokok.

Odafordul a sértett Piroskához és megindult hangon mondja:

— Mán igazán megbocsáthatna egy analfabétának, nem vagyok én rossz ember. Büntetve se vátam még soha íletembe, mir akar kárt tenni bennem?

Piroška erre kijelenti, hogy

ő már megbocsátana, de a tannk költségét nem hajlandó elvállalni.

Kiderül azonban, hogy a tanuknak nincs semmi költségük, gyalog, vagy szekéren jöttek be a Bellelőről. Piroskának hát így nem kerül pénzébe a megbocsátás és a bíróság megszünteti az eljárást. Mielőtt azonban elhagynák a tárgyalótermet, Karajosi nagy elhatározással odalép a bírő elé és kijelenti, hogy ha kell, ő írásban adja, hogy Piroška nagyon rendes nőszemély.

— Ne adjon nekem maga semmit írásba, maga analfabéta! — mondja megvető hangon Piroška és a bellegelői lömeg elhagyja a bíróság épületét.

— Az agy, a szem, tudó vagy szív felé irányuló vértódlások elhárítására igyek reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Kérdezze meg orvosát.

Munkácsi Bernát

1860—1937.

A magyar nyelvudományt és néprajzot nagy vesztéséig érte; meghalt tegnap 78 éves korában Munkácsi Bernát, e két tudományoknak egyik legkiválóbb művelője, a M. T. Akadémiának egyik legrégibb tagja. Budenz Józsefnek volt a leghíresebb és leghivatottabb tanítványa, aki az ugor-magyar összehasonlító nyelvészetet tovább építette és a komoly tudomány eszközeivel itthon és a külföldön segített végleg elismertetni. Éveket töltött Szibériában a magyarság nyelvrokonai, főképp a vogulok és votjakok között, küzdve a vad természet viszonyaitól és szenvedve civilizálatlan néptöredékek nyomorgó életmódja, különös hagyományai és szokásai miatt. Onnan a néprajzi, néprajzi és népköltészeti anyagnak oly gazdaságával tért haza, hogy évtizedek teltek bele, míg mindezt a rendkívül értékes anyagot feldolgozhatta és az Akadémiának folyóirataiban és külön kiadványaiban közelebb hozta. Nagy tudását és teljesen megbízható kutatási módját tulajdonképpen egyetemi tanszékeken kellett volna érvényesíteni, de minthogy az egyetemnek ilyen tanszékét más foglalta el, ő megelégedett a pesti zsidó hitközség tanfelügyelőségével, amely tisztségében igen hasznos munkát fejtett ki több, mint egy évtizeden át.

Debrecenhez köztös kapcsolata is fűzte. A Debrecenben nevelkedett Kunos Ignáccal egyszerre esküdtek fel a magyar nyelvudomány szolgálatára, csak hogy míg Munkácsi az ugor, addig Kunos a török nyelvrokonok területét búvárolta. A második kapcsolata Pápay Józsefhez, a debreceni egyetem tudós és rendkívül kedves tanárához fűzte, aki szintén járt Szibériában és hasonló megpróbáltatásokon ment át, amikor az osztályok nyelvét és költészetét búvárolta.

E sorok írója egyik legrégibb barátját gyászolja az elhunytban.

Kardos Albert.

A bukarest-római légiókat október 1-én megnyitják

Bukarest, szeptember 22. Október elsején avatják fel a Bukarest—Római légióvonalat. A járatok hetenként háromszor közlekednek.

Azt hitte megölte a feleségét — felakasztotta magát

Gyöngyös, szeptember 22. Gyöngyöstarján községben Nagy Pál gazda öszszevesztett feleségével, majd súlyosan bántalmazta az asszonyt, aki ájultan esett össze. Nagy Pál ekkor azt hitte, hogy felesége meghalt. A padlásra rohant és ijedtében felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

Letartóztatták a Tompa uccai verekedőket

A Tompa uccai verekedés ügyében a rendőrség mára véglegesen lezárta a nyomozást. Az ügyben őrizetbe vett tizenkét embert, akik kettő kivételével fiatalok, ma délelőtt átkísérték a bűnügyi osztályra, ahol magánosok elleni erőszak címén kihirdették előttiük a letartóztatást. A letartóztatottak között van dr Ságváry Endre is, akit azzal vádolnak, hogy részt vett a verekedés előkészítésében. Dr Ságváry ezt tagadja, de mivel több tanu ellene vallott, letartóztatták. Hoinap délelőtt az ügyészség fogházába kísérik át a letartóztatott tizenkét fiatal embert.

Híffelegezet elleni izgatásért súlyosan elítélték Virrasztó Koppányt és Nesz Károlyt

Budapest, szeptember 22. Az ügyészség híffelegezet elleni izgatás vétsége miatt vádat emelt Virrasztó Koppány Mihály és Nesz Károly ellen, akik Orosházán plakátokat terjesztettek és ragasztottak ki a házak falára. *„Aki zsidónál vásárol, a magyar faj gyilkosa”* — írták a plakátokon, amelyek illusztrációval is el voltak látva. Néhány száz plakátot felhúztak a nyilasok budapesti központjába is.

A szegedi törvényszék Virrasztót és Nesz Károlyt emelt vád alól felmentette. A törvényszék megállapítása szerint a vádlottak csupán gazdasági jellegű felhívást tartalmazó plakátokat

osztottak szét, ezzel híffelegezet elleni izgatást nem követtek el. A szegedi tábla megváltoztatta az alsófokú bíróság ítéletét: mind a két vádlottat bűnösnek mondta ki híffelegezet elleni izgatás vétségében és ezért Virrasztó Mihályt

egyhónapi fogházra, Nesz Károlyt pedig két hónapi fogházbüntetésre ítélte.

A tábla ítéletének indoklása szerint a kúria már régen eldöntötte azt a kérdést, hogy a zsidóság nem faj, hanem felekezet, tehát a vádlottak igenis elkövetették a híffelegezet elleni izgatás vétségét, ezért őket bűnösnek kellett kimondani és kellett ítélni.

Novemberben visszajön a windsori herceg a Hortobágyra

Bedeaux mérnök szerdán tárgyal a herceg vadászatának előkészületeiről a Hortobágyon

A windsori herceg néhány héttel ezelőtt utazott el Magyarországról. Még itt tartózkodása idején sokat beszéltek arról, hogy a volt angol király rendkívül megkedvelte Magyarországot, különösen a Hortobágy nyerte meg tetszését és még az ősszel vissza szándékozik jönni a nagy magyar pusztaságra vadászni. Az erről szóló híreknek komoly alapjuk volt, mert a windsori herceg valóban kijelentette, hogy az ősszel feltétlenül vissza akar jönni a Hortobágyra vadláb vadászni. A Hortobágyon nyomban a hercegi pár távozása után hozzáfogtak az előkészületekhez, hogy a vadászatra érkező herceg számára a legteljesebb kényelmet biztosítsák.

Kedden délután Németh Nándor, a hortobágyi esárda bérlője értesítést kapott, hogy szerdán megérkezik a pusztára Bedeaux mérnök, a windsori herceg bizalmas barátja, hogy megbeszélje a volt angol király hortobágyi vadászatának programját. Szerdán délelőtt hatalmas Rolls-Royce autóján felesége, sógora és sógora társaságában valóban megérkezett a Hortobágyra az amerikai mérnök. Ekkorra már ott volt Popovits Gyula, Debrecen város vadászati igazgatója, aki Németh Nándorral együtt nyomban tárgyalni kezdett Bedeauxéval, hogy mikorára állapítsák meg a herceg magyarországi vadászatának idejét.

Az amerikai mérnök kifejtette, hogy a windsori herceg

már októberben szeretne megérkezni a vadláb vadászatra.

Ezt természetesen attól tette függővé, hogy ebben az időben elegendő mennyiségű vadláb van-e a Hortobágyon. A megbeszélések során megmagyarázták Bedeauxnak, hogy októberben is van ugyan

vadláb a Hortobágyon, de semmiestre sem annyi, amennyire a herceg számítana. Ellenben novemberben már óriási mennyiségű vadláb vonul végig a Hortobágyon, úgy hogy a vadászatra ez az időpont a legalkalmasabb.

Bedeaux végül is kijelentette, hogy

a herceg ilyenformán novemberben fog visszatérni a Hortobágyra. A pontos időpont-ról azonban csak később küld értesítést.

Az amerikai mérnök és társasága ezután autóján Debrecenbe érkezett, a városban csupán egy óráig tartózkodott. A társaság megtekintette Debrecen nevezetességeit, azután tovább folytatta útját Borsodivánkára, ahol a Prónay-kastélyban szállott meg.

Enyhült a Földközi tengeri feszültség

Tanger, szept. 22. A Radio ügynökség jelenti, hogy a Coutoubia francia személyszállító gőzöst, amely 700 utassal Korzikából úton volt Casablanca felé, kedden délután 6 órakor a Baleari szigetek mellett

egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép bombázni kezdte.

A francia hajó rádióon kért segítséget, mire angol hadihajók jelentek meg és további útján kísérték. A támadó repülőgép eltűnt. A bombák nem tettek kárt a Coutoubián.

Páris, szeptember 22. Párisban ma este remélik, hogy Olaszországnak a nyoni egyezményhez való csatlakozás komoly Földközi tengeri megnyúlés kezdetét jelenti. A Temps értesülése szerint

Berlin mérséklő szellemében érvényesíti befolyását Rómában.

A Mussolini-Hitler találkozás küszöbén ez a körülmény nem tekinthető közömbösnek. A Berlin és Róma szoros együttműködésből logikusan az következik, hogy az öröndetes francia-angol-olasz megnyúlésnek közvetlen visszahatása lesz majd a francia-német és angol-német viszonyra is.

Irtóhadjárat Franciaországban a spanyol terroristák ellen

Páris, szept. 22. Troncoso őrnagy letartóztatása a Franciaországban működő terrorista front végleges felgöngyölítésére fog vezetni — állítják a francia rendőri hatóságok. Az őrnagy, aki egyébként Irun spanyol határváros kormányzója és Guipuzcoa katonai parancsnoka, eredetileg Hendaye-

ban került őrizetbe, jelenleg pedig a bresti ügyészség fogházának a foglya. Letartóztatására az vezetett, hogy alaposan gyanúsítható a bresti kikötőben horgonyzó egyik spanyol kormányparti tengeralattjáró ellen elkövetett elrablási kísérlettel. Ezenkívül azzal vádolják, hogy része van a francia

MEGHIVÓ

Az ORION rádiógyár tisztelettel meghívja Önt és kedves ismerőseit Debrecenben a Kereskedő Társulat dísztermében (Kálvin tér 2. sz.) szeptember 25. és 26. án tartandó nagyszabású

ORION rádiókiállítás és TUNGSRAM világítástechnikai bemutató

MEGTEKINTÉSÉRE. NYITVA EGÉSZ NAP. BELEPŐDIJ NINCS!

A kúria Loyzell-tanácsa a bejelentett semmisségi panaszok folytán ma foglalkozott az ügygel és a tábla ítéletét indokainál fogva helybenhagyta.

földön elkövetett több terrorselekmény kitervelésében és végrehajtásában.

Franciaországnak ügyszólván egész rendőrsége jelenleg ennek a rendkívül veszedelmes bűnszövetkezet eddig még nagyrészt homályos tevékenységének felderítésével foglalkozik.

A rendőrségnek elhatározott szándéka, hogy végleg felgöngyölíti ezt a terrorszervezetet és bíróság elé állítja a tetteseket.

1080 pengőt raboltak el egy debreceni serléskereskedőtől

Budapest, szeptember 22. Fülöp Pálné debreceni serléskereskedőt Nyír-bátor és Piricse között ismeretlen egyén meglátta és 1080 pengőnyi papírpénzt elrabolta. A csendőrség a 165—170 cm. magas, 35 év körüli, fekete hajú és bajszú, barnaruhás eszmas napszámosnak látszó rablót országosan nyomozza.

Nyolc nagyváradai magyar hivatalnokot áthelyeztek ó-Romániába

Nagyvárad, szeptember 22. Hétfőn a nagyváradai kataszteri hivatal 8 kisebbségi tisztviselője utasítást kapott, amely őket különböző okirálysági városokba helyezi át a felszólítja, hogy új állomáshelyüket baladéktalanul foglalják el. A rendelet, amely névre szól, megjegyzi, hogy az áthelyezés ellen felelőseknek nincsen helye.

Szökött kommunis a szekszárdi ügyészség fogházában

Szekszárd, szeptember 22. Két nappal ezelőtt a tolnamegyei Alsónyék községben gyanús idegen ember érkezése vont magára a csendőrség figyelmét. Nyomozni kezdtek az ismeretlen ember után és megállapították, hogy

Orosz Sándor 38 éves szökevény kommunistával azonos.

Orosz 1919-ben a június 23-iki fehér ellenforradalom leverése után tejelelt két esendőt, akik részt vettek a felkelésben: a két esendőt a vörös törvényszék halálra ítélte és kivégeztette. Tegnap a szekszárdi ügyészség az alsónyeki esendőrség jelentése alapján elrendelte a szökevény kommunista elfogatását. Orosz Sándort tegnap éjszaka beszállították a szekszárdi ügyészség fogházába, ahol ma délelőtt hallgatják ki.

Közölje szívesen látott rokonaival és ismerőseivel, hogy szeptember 30-tól október 10-ig féláron lehet utazni Debrecenbe a Virág-, Gyümölcs-, Borkiállítás és Vásárra

Hitelbank bontásából kikerülő összes anyagok:

tégla, cserép, ajtók, ablakok, parketta, portálok és mindennemű burkoló anyagok jó áruvesztésben eladóak

Interpelláció a homokkerti átjáró ut ügyében

Pataky József törvényhatósági bizottsági tag a csütörtöki közgyűlésre a következő interpellációt jelezte be:

A homokkerti lakosság mindig a fogpontosabb adófizetők közül állott, mindenkor tudta az állampolgári kötelességét és igyekezett annak eleget tenni. Sajnos ezzel szemben a város vezetősége nem nagy gondot fordít a Homokkertre, mert oly sok jogos panasz egy városrészben sincs, mint a Homokkertben.

A homokkerti ref. lelkész szeptember 19-én délutánra összehívta a Lónyai és Oláh Károly uceai háztulajdonosokat, akik körülbelül 100—120-an megjelentek az ottani olvasókör nagyszobájában, ahol a lelkész előadta a két uccának megnyitási ügyét. Az értekezlet, kettő ember kivételével (azok közül is az egyik az érdekelt telektulajdonos) úgy a lelkész úrra, mint az érdekelt telektulajdonosra, aki mintegy négy évvel ezelőtt a Homokkert érdekelt lakossága részére szóbanforgó átjáróútat megfelelő ellenérték fejében használatra egyszer és mindenkorra átengedte, — kedvezőtlen határozatot hozott.

Ezen botrányról végződött értekezlet után szeptember 20-án, azaz másnap korán reggel a Lónyai-uccát az illető telektulajdonos deszkafalal lezáratta. Ezen súlyos sérelem természetesen az egész Homokkerti lakosságot a legelkeseredettebb forrongásba hozta.

Hajlandó-e a Polgármester úr sürgősen az iránt intézkedni, hogy ezen újabb homokkerti botrány sürgősen kivizsgálásuk. Ezen kivizsgálás már csak azért is igen fontos, mert a lakosság megnyugvására addig semmi kilátás nincsen, míg ezen szövevényes ügy, annak keletkezésétől egészen az értekezletig ki nem vizsgálják.

Hajlandó-e a Polgármester úr intézkedni.

Az ucca illetve a szóban lévő átjáró út a legsürgősebben a közönség használatára ismét vissza bocsájtassék.

Hajlandó-e a Polgármester úr oda hatni, hogy ezen uccanyitásban eső területek, ugyanolyan módzatok mellett sajátítassanak ki, mint ahogyan az más uccanyitásoknál történni szokott és ma is történik.

Hajlandó-e a Polgármester úr végül oda hatni, hogy érdekelt lakosság ez ügyben és többi jogos sérelmek és panaszok ügyében a helyszínen megballgattassék. Mert türethetetlen az, hogy valaki az egész Homokkerti lakosságot saját elgondolásának keresztülvitelével állandó izgalomban tartsa.

Anyakönyvi hírek

Születések: Feeskovics György fm., leánya, Irén, Papp Elek kerülő, fia Rezső, Tóth István kocsis, fia, Imre, Hlyés Sándor fm., fia, András.

Házasságok: Papp Miklós asztalos s. — Szabó Róza, Sóvágó Imre fm. — Bácsik Sára, Grünbaum József kereskedő — Frenkel Erzsébet, Kiss Ferenc MÁV tiszt — Jezerniczky Adél, Takács István cipész — Sallai Jozefa, Spiller Oszkár honr. főhadnagy — Frick Amália.

Haldóságok: Süveges Ilona g. kat. 7 éves, Mátyás kir. u. 42. Szanyi Andrásné g. kat. 49 éves, Nyírmártonfalva, Herner Istvánné ref. 24 éves, Budapest, Ungváry József ref. 73 éves, Péterfia u. 29. Nagy János r. kat. 11 hónapos, Virág u. 26. Nagy Sándor ref. 76 éves, Egyetkerti u. 42.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetéseit mindig eredményesek!

Meghalt Ungváry József, a Tiszántúl legtekintélyesebb sertéshizlalója

Nagy gyásza van Debrecennek. Meghalt Ungváry József gazdálkodó, aki mint sertéshizlaló és kereskedő a Tiszántúl legnagyobb tekintélye volt és országos, sőt nemzetközi hírnévre tett szert.

Ungváry József népszerű és közismert alakja volt Debrecennek. Egyéniségét puritán egyszerűség, szorgalom, nyíltszívűség és foglalkozásának imádata jellemezte. Csak rajongásig szeretett családjának és a munkának élt, de sokat fáradozott a közért és ha szükség volt rá, önzetlenül dolgozott a városért is.

Ungváry József 1864-ben Debrecenben született, édesapja Ungváry János, már szintén híres hentes és sertéshizlaló volt.

Ő maga mintaszerű hízalót alapított, sertései külföldön is külön márkát képviseltek és többet értek a napi árnál. Sok kiállításon nyertek díjat megosztott sertéspéldányai, melyeknek fényképeiben állandóan gyönyörködött. Később családi alapon létrehozta az Unio kereskedelmi részvénytársaságot, melynek vezérigazgatói tisztét töltötte be.

Ungváry József egyik legnagyobb adófizetője volt Debrecennek, melynek törvényhatóságában 40 éven keresztül vezető helyet foglalt el. Mint a Városi Takarékos igazgatóság tagja, kitűnő gazdasági érzékével, széles látókörével s kereskedelmi képességeivel rendkívül hasznos tevékenységet fejtett ki és nem kis része volt a bank rohamos fejlődésében. Ep oly pontos volt a bankban, mint saját foglalkozásában. Minden délelben az elcsők között jelent meg az igazgatósági ülésen, behatóan érdeklődött az ügyek iránt, lelkiismeretes, önzetlen munkása volt a városnak. A legutóbbi viharos rendszerátvitelnél szünt meg tagja lenni a törvényhatóságnak és a Városi

Takarék igazgatóságának. Nem kereste a címet, nem hódolt be senkinek, nem adta fel elveit, inkább bücsüt mondott a köznek, amelytől pedig megválnia nagy fájdalmat okozott neki. Akik közelről ismerték munkásságát, jól tudták, hogy a válásnál a nagyobbik vesztes a város volt.

Nagy vagyona, közéleti tekintélye nem tette büszkévé, az egyszerű emberek társaságában érezte jól magát igazán. Évtizedeken keresztül hű törzsvendége volt az Arany Bikának, melynek régi bérletéhez, Németh Andrásához őszinte meleg barátság fűzte.

Ungváry József egyenletesen élt, üzleti ügyei teljesen leköttették és magas kora ellenére is feltűnt pompás testi kondíciója. Tavaly nyáron váratlanul agyvérzés érte, de erős szervezete csodálatos szívóssággal birkózott meg a veszéllyel és pár hónapi gondos kezelés után talpra állt. Ha nem is volt már olyan aktív, — családja féltő gondnal vigyázott minden lépésére — gyakran járt színházba és moziba, érdeklődött az üzleti ügyek iránt és gyönyörködött családjában, melynek rajongásig szerető feje volt utolsó lehelletéig. Ez okozta halálát is. Végül, Raubauer Ödönt beteg kiszállították a klinikára és az egyik látogatás oly fájdalmas hatást gyakorolt rá, hogy hazaérve ismét agyvérzést kapott, amelyhez később tüdőgyulladás járult. Őt is ki kellett vinni a klinikára, ahonnan nem is térhetett vissza. Kedden este 6 óra után örökre lehunyta szeméit. Halála a társadalom legszélesebb rétegeiben keltett őszinte részvétet, amely máris imponáns méretekben nyilvánult meg a mélyen sujtott család iránt.

Ungváry Józsefet vasárnap d. u. 3 órakor temetik a főztemetőben épült új családi sírboltba.

„Ama nemes barcot megharcoltam, futásomat elvégeztem: a hitel megtartottam; végezetre eltételek nekem az igazság koronáját.”

II. Tim. 4. r. 7—8 v.

Alulírottak megtört szívvel és vigasztalhatatlan fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb édesapa, após, felejtethetlen nagyapa, testvér és áldott emlékü rokon

Ungváry József

föld birtokos

folyó hó 21-én 72 éves korában hosszas betegség, de különösen 12 napi súlyos szenvedés után az Urban esendesen elhunyt.

Felejtethetlen drága halottunkat folyó hó 26-án délután 3 órakor fogjuk a Köztemető díszravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után ugyanott levő családi sírboltunkban örök nyugalomra helyezni.

Debrecen, 1937 szeptember hó 21.

Legyen esendes pihenésed! Nyugodj békében!

Raubauer Rózi völegényével
Végh Lajossal,
Raubauer Sári
unokái,

Özy, Lédéczy Sándorné
szül. Ungváry Erzsébet
testvére,

Az összes rokonok nevében is.

Raubauer Jenőné
szül. Ungváry Róza,
Raubauer Ödönné
szül. Ungváry Margit
gyermekéi,

Raubauer Jenő,
Raubauer Ödön
vejei.

Városatyák!

A nincstelen debreceni hadirokkantak és hadiözvegyek húsz évi kimondhatatlan és leirhatatlan szenvedés, nyomorgás és irtózatossá válás után kérve-kérnek Benneket, tegyétek elviselhetővé legalább még hátralévő éveiket!

Szavazatok meg most tárgyalásra kerülő szerény kéréseinket — Debrecen nemes városa multjához és anyagi helyzetéhez méltó módon — minden változtatás nélkül, teljes egészében és egyhangúlag!

Mutassatok országszerte kövendő nemes példát a hadierények megbecsülésében és a hadigondozottak megsegítésében!

A hadigondozottak örök hálája s a Mindenható gazdag áldása fogja megfizetni nemesszívű cselekedeteiket!

A nincstelen debreceni hadirokkantak és hadiözvegyek.

Szörméjét jól, olcsón, divatosan
Hagymásinál csínáltsa, alakítsa
PIAC UCCA 63.

Az országos magyar tüzér emlékmű leleplezése

A magyar tüzér a világháború vérvízarában törhetetlen hősiességgel és hazafiassággal adta tanujelét és kivívta az egész világ csodálatát. Hőstetteit a magyar történelem arany betűkkel jegyezte fel, de látható és az utódoknak is példát képező emlék, eddig még nem volt. Végre most megvalósult a nagy mű és Budapest a Palota téren hatalmas szobor fogja a sok ezer, a hazáért hősi halált halt tüzér bajtárs örök emlékét megörökíteni. Október hó 3-án lesz az Országos magyar tüzér emlékmű leleplezése Budapesten.

A hagyományos tüzér összejáratóság és bajtársiasság tolmácsolására, az emlékmű bizottság, valamint a tüzérség jelenlegi vezetői, igen nagy súlyt helyeznek arra, hogy a háborús, valamint az azóta is szolgált minden rendfokozatú nem tényleges tüzérek is, tiszták, altisztek és legénység, ezen a felemelő nemzeti ünnepen tömegesen jelenjenek meg. Ennek megkönnyítésére a MAV összes vonalain 3 napi időtartamra 50 százalékos vasúti kedvezmény is rendelkezésre áll, valamint ugyanez időben tartandó országos Frontharcos találkozóval kapcsolatban, előreláthatólag Debrecenből külön filléres gyorsvonat is indul.

Az ünnepélyre külön belépőjeggyel lehet csak bemenni, amelyek díjtalanul lesznek kiadva. Amennyiben megfelelő számú Debrecen és környéki, továbbá a háború után a 6. tüzérsztyálynál szolgált bajtárs jelentkezik, ezek közösen, testületileg fognak az ünnepélyen résztvenni és részükre a rendezőség megfelelő helyről gondoskodni is fog.

A belépőjegyeket f. hó 27-én 11 óráig személyesen, vagy levélben lehet a helybeli tüzérlaktanya Vnk. irodájában igényelni, ugyanott 60 fillér ellenében a féláru jegy váltására szóló igazolványok is beszerezhetők. Akik filléresgyorsron kívánnak utazni, — a helybeli Frontharcos Szövetségnél jelentésk be, de Meghívót ez esetben is külön kell kérni a tüzérlaktanyában.

A rendezőség és a honvédség tüzérsége elvárja, hogy aki tüzér volt akár a világháborúban, akár Csonkamegyarországon, fegyvernemének ünnepén, ha csak teheti, részt fog venni!

Debreceni ember

első sorban debreceni lapot olvasson!

Aki pesti lapot is olvas,

az vigyázzon, nehogy „vidéki” kiadást kapjon

Mese a kis Lao-ról

A jövőben gondos előkészítés után és hidegvérrel folytatjuk le a légtitadáásokat.

Japán jelentés.

A tanító úr, akit valahogyan úgy hívnak, hogy Ho-Fui-Csi, bemeleg a nankingi elemi iskola egyik osztályába és helyet foglal az asztalnál. — A gyerekek illedelmesen felállással és meghajtással üdvözlözték. Ho-Fui-Csi tanító úr szeretettel néz rájuk, a kerekarcú kis sárgaképi fiatalokra, végigsimítja őket a tekintetével és int, hogy leülhetnek. »Ki hiányzik? — kérdi a tanító úr és a gyerekek egymásután bemozdítják a tőlvölveket, meg, hogy a kis Csangnak kanyarója van, a fekete hajú Liangnak testvérkéje született és Puj, aki mindig olyan huncut, elrontotta a gyomrát. — A gyerekek egyébként nagyon jókedvűek, ez már az utolsó óra, tízenkettőkor már hazamehetnek és előre örülnék, hogy milyen jó lesz golyózáni valamelyik elhagyottabb uccán, vagy ebéd előtt odahaza az udvaron. Akad közülök néhány, aki a pad alatt a gumipuskát erősíti, mert útközben verebekre akar vadászni, amit most nagyszerűen lehet, mert szép tiszta az idő, még bárányfelhő sincsen, kék és szelíd az ég, — akárcsak az édesanyjuk szeme. De addig még Ho-Fui-Csi tanító úr felelteti őket és csinálni kell egy mondatot, amelyben alany és állítmány van. »A kutya ugat! — mondja Luo. »A kakas kukorékol! — felel Csei. Ezek mind jó mondatok, a tanító úr megdicséri Luot és Cseit, aztán megkérdi, hogy ki tud még. A piszeorrú kis Lao, akinek papája kőművesmester, feltartja a két ujját. Aztán így szól: »Az ember a legbölcsőbb lény.« Ho-Fui-Csi nagyot néz, elkomorodik és ezt mondja: »Leülhetsz Lao, ez nagyon rossz mondat. Ötöst kapsz érte, mert nincs benne állítmány.«

A kis Lao, leül és szomorkodik, pedig Buddha a megmondhatója, hogy ő jót és szépet akart mondani és igazat. Szomorkodik és könnybelábad a szeme, hogy mit fog szólni az ötöshöz az apja, aki olyan nehezen keresi meg a pénzt, amit neki az iskoláért kell fizetnie. A kis Lao okos gyerek és tudja már, hogy a mondat, amit mondott az rossz, mert nincs benne állítmány, de azt is tudja, hogy okosat és szépet mondott, mert az ember a legbölcsőbb lény. Javítani akar a kis Lao, felnyújtja az ujját és megint felel: »A katona ló.« A tanító mosolyog, látod, ez már jó, ezért egyest kapsz — mondja és már trja is az osztályzatot. A kis Lao arca felderül, már sincsen semmi baj, nem kell félni az ötös miatt és az apja sem fog haragudni. Nagyon jókedvű Lao, aki mindössze 8 éves és a haja olyan fekete, mint a csillogtalan éjszaka és a szeme úgy ragyog, mint a csillag.

Együtt megy hazafelé a többiekkel, nála is van gumipuska és lövöldözni akar a verebekre. Néz felfelé, az ég felé, keresi a kis szürke madarat. — Egyik kis szürke madár a másikat. Az ég tiszta és kék, báránnyelű sincsen rajta, imitt-amott repül csak néhány kis madár. Lao megáll, szétterpeszti a lábát és céloz a gumipuskával a gumit hosszúra kinyújtja, felszemét bezárra és úgy céloz egy röpködő madárra. De nem lő, nem tud lőni, nem repül ki fegyveréből a kis kavics, mert messziről bűgös hallatszik és a láthatár szélén feltűnik egész sereg apró kis

madár. Lao és társai nézik a furcsa kis madarakat, amelyek sűrű egymásutánban jönnek feléjük, mint a csapatokban repülő sirályok.

»Repülőgépek! — kiált fel mellette Csei és a gyerekek mind ott állnak és bámulnak a száz meg száz gépre. Vajjon miért vannak ilyen sokan — csodálkoznak és néznek felfelé az égre. A gépek már ott vannak felettük, a város felett, zugásuk egyre erősebb és féltetesebb és alacsonyabbra szállnak. A kis Lao és társai nevetve és kíváncsian nézik a gépeket, amik már elsötétítették az előbb még oly tiszta, kék eget. S a gépekből hirtelen fekete pontok szállnak alá, szédítő gyorsan hullanak és mikor leérnek, mintha megrepedne a föld, dörgés és jüst és lángok. Lao és társai nem tudják, mi ez, de most már szaladnak mind hazafelé, haza az anyjukhoz és az apjuk-

hoz. Mert otthon jó, otthon nem kell félni, az anyjuk szeme még mindig olyan tiszta és kék, mint az előbb az ég.

De Lao, a fekete hajú, okos kis Lao hiába szalad. A fekete pont gyorsan hull alá az égből és a ferdeszemű, sárga kis Lao felbukik. Egy pillanat és — és ő már sokkal magasabban van, mint azok a gépek odafenn. És most, amikor felbukott és ártatlan kis lelke repül az ég felé, most bebizonyosodott, hogy az előbb az iskolában mind a két feleletéért egyest kellett volna kapnia. Majd ha odafenn egyszer találkozni fog Ho-Fui-Csivel, a tanítóval, szemrehányólag néz rá és ezt fogja neki mondani: »Ugye kitűnő tudású Ho-Fui-Csi, milyen jól feleltem én! Az ember a legbölcsőbb lény, feltalálta a puskaport és a katona lőt!«

Reményi György.

Betört, hogy megnősülhessen

Budapest, szeptember 22. Kuhári József boltiszolga betöréses lopás bű-

VÁSÁROLJON KÖZVETLEN A GYÁRTÓL
Kisbéltségi garancia
Környezeti minőség
TRUNKHAHN
DÖZSŐGYÁR
ÜZLETEK: TERÉZ KRT. 8.
PROHÁSZKA OTOKÁR U. 8.
Gyártelep
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

tette címén került ma a vádlottak padjára. Az amerikai születésű Kuhári az olasz Fratelli Cardillo cégnél volt alkalmazásban s vasárnap, amikor senki sem tartózkodott a cég irodahelyiségében, feltörte a kasszát, hon-

nan 530 pengőt elloptott. A mai tárgyaláson fogházör vezette a vádlottat elő. A vádlott beismerte bűnösségét és rendkívül érdekes vallomást tett.

— Ittas állapotban követtem el a tettemet. Közvetlenül nősülés előtt álltam, fillérnyi vagyonom sem volt, a házasságkötés pedig pénzbe kerül, s így akartam megszerezni a hozományt.

— Diszkrét ember vagyok — folytatta a feltűnően intelligens beszédű vádlott — nem akarom elárulni, hogyan tévedtem a bűn útjára. Vezekelni akarok és nem árurom el, hogy kik vettek rá a bűncselekmény elkövetésére.

Kiderült azonban, hogy a vádlott a pénzzel a zsebében azonnal vonatra ült, Pápára utazott, majd Győrbe, — mindkét városban dözsölt és így hamarosan a pénz nyakára hágtott, úgyhogy amikor a rendőrök a köröző levél alapján elfogták, már pénzt alig találtak nála.

A vádlott azzal fejezte be vallomását, hogy bűnös és megérdemli a büntetést.

A törvényszék a tanúhallgatások után nyolc hónapi börtönrre ítélte a vádlottat, amely nyomban jogerőre emelkedett.

— Köszönöm szépen, leülöm, ezután sohasem követek el bűncselekményt.

Anyagilykosság „a sárga csizma” és „a csárdás kis kalap” miatt

Budapest, szeptember 22. Vadállásias kegyetlenséggel gyilkolta meg Farkas Mihály 42 éves sári községbeli mezőőr az édesanyját, özvegy Farkas Jánosné 70 éves jómódú öregasszonyt. A pestvidéki ügyészség felmenő ágon elkövetett szándékos emberölés bűntette miatt helyezte vád alá Farkast. A vádirat szerint az öregasszony együtt lakott fiával és mint-hogy mindketten iszákosak voltak, — gyakori volt közöttük a civódás. Július 10-én is összeszólkáltak és ekkor Farkas Mihály

földreterpelt édesanyját, ütlegelte, fojtogatta, többször a földhöz és a falhoz vágta,

úgyhogy a szerencsétlen matróna borzalmas kínok között kiszenvedett. A pestvidéki törvényszék Fajth Gáspár tanácsa ma tárgyalta a bűnügyet.

— Nem tudom, hogy csinálhattam ilyen szörnyűséget — kezdte vallomását az anyagilykos mezőőr — az itat elvette az eszemet és nem emlékszem a részletekre. Délután másfél liter bort ittam meg a kocsmában és amikor hazamentem, láttam hogy anyám is

be van rugva. Együttesen tovább folytattuk az ivást és jókedvünkben nótákat daloltunk. A dalolás közben történt az összeszólkkozás. — Anyám ugyanis így szólt:

— Enekeljék el azt, hogy »Sárga csizmát visel a babám...«

— Jobb nóta az, hogy »Csárdás kis kalapot veszek...« — mondtam én.

— Ne ellenkezz velem, fiam, mert pofonütlek — szólt az anyám.

— Ha pofonüt, akkor én agyonve-rem, — válaszoltam és hirtelen elvesztettem az eszemet, a többire nem emlékszem.

A gyilkos kihallgatása után a védő indítványozta, hogy elmeszakértők vizsgálják meg Farkas Mihály elmeállapotát. A törvényszék tanácsa helyt adott az indítványnak és a főtárgyalást elnapolta.

SZVETTERT, PULÓVERT olesón KERECSÉN-nél Csapó u. 8.

Felakasztotta magát az ablakfára

Fekete Lajos Cserepés ucca 9. szám alatti lakost szerdán délelőtt szobája ablakának keresztfáján felakasztva holtan találták. Kája István Boldogfalva uccán lakó kiutó fedezte fel az öngyilkosságot, ő szólt a szomszédoknak, akik orvost hívtak, de az 56 éves emberen már nem lehetett segíteni, meghalt. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy Fekete Lajos gyógyíthatatlan tüdőbaja miatt lett öngyilkos. Holttestét a bonctani intézetbe vitték.

Meghalt gróf Ráday Gedeon

Budapest, szept. 22. Gróf Ráday Gedeon volt belügyminiszter 65 éves korában ikladi birtokán ma meghalt.

Gróf Ráday Gedeon 1910-től 1917-ig Pest megye főispánja, majd főrendiházi tag volt, a háború előtti magyar politikában a munkapárt oszlopos tagjának számított. A tanácsköztársaság idején a bolsevisták elfogták, majd Bécsbe menekült, csatlakozott gróf Bethlen István ellenforradalmár csoportjához, majd ő likvidálta a »bécsi komité« ügyeit.

1921 április 14-én a Bethlen-kormány belügyminisztere lett és háromnegyed évig állt a tárca élén. A kormányzó felsőházi taggá nevezte ki és az első egyike volt, aki az I. osztályú magyar érdemkeresztet megkapta.

Már régebben betegeskedett: a tüdejével volt baja és az idén nyáron ismét hosszú időt töltött Mátraházán. Látszólag erősen javult állapota, úgy hogy halála híre meglepetésként érte barátait.

— Akiknek foglalkozása minden erejük megfeszítését követeli, így nekem hetenként legalább egyszer, felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez szabályozza a bélműködést, előmozdítja a gyomoremésztést, fokozza az anyagcserét, élénkíti a vérkeringést és ezáltal új életterőt teremt. Kérdezze meg orvosát.

hírek

A TETEL: **ÁLL**
 OZLETÉ: **MEGY**
 HA HIRDETÉSE: **FUT**

Független Ujságban

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadó hivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

RÁDIÓMŰSOR:

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 23.
 Budapest I.

6.45: Torna, utána hangfilmek. — Kb. 7.20: Eftrend, közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: „Látogatás egy japán család otthonában.” — 10.45: „Márkázott áruk és márkacikkek.” dr. Lovag Bolberitz Károly előadása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Konezné Keömley Bianca ének, zongorakísérettel. — 12.45: Hírek. — 13: Fátol Jancsi és cigányzenekara. — Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 14.40: Hírek. — 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: „Az őszi befőzés.” Fischhoff Gyuláné háztartási előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Palotai Vilmos gondolkázó zongorakísérettel. — 17.30: „Nemzetiség, kisebbség.” Szász Zsombor dr. előadása. — 18: A Pestújhegyi Munkásképző Kör Dalkara és Szalmás Piroska munkászenekara. — 18.45: „Szőlészeti időszaki gazdasági tanácsadó.” — 19: A rádió szalonzenekara. 19.50: „Augustus császár emlékezete.” Révay József előadása. — 20.35: Hírek. — 21: Új magyar zeneművek. Előadja az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 22.10: Időjárásjelentés. — 22.15: Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál. Kubányi György énekel. — 23.10: Tánctémék. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.15: Angol nyelvtanítás. — 18.40: A rádió szalonzenekara. — 19: „A 100 éves Szózat hatása külföldön.” Csekey István dr. egy. tanár előadása. — 19.35: Hangfilmek. — 20.35: Ügetőversenyeredmények. — 21: Angyal Árpád jazzzenekara.

— Elkobozták gróf Zichy Tivadar új könyvét. Budapestről jelentik: Tegnap este detektívek mentek ki a Váci uca 35. számú házba Danielszky M. könyvkiadóhoz és lefoglalták gróf Zichy Tivadar „Szeretni tudni kell” című könyvét, amely nemrégiben jelent meg. A könyvet bevitték a főkapitányságra, lefoglalták és elrendelték a könyvet elkobzását, szemérem elleni vétség címén. Ugyanakkor detektívek járták végig a főváros könyvkereskedéseit, hogy a raktáron levő példányokat is lefoglalják. A főkapitányság egyben elrendelte a könyvet reklámozó rópecdulák lefoglalását is.

„Gépirótaxi“ vállalatomat okt. 1-en áthelyezem
 József kir. hg.-u. 2 alá (Arany Bikával szemben) Telefon 34-56.

Képszalonomban levő

festményeket beszerzési áron árusítom
 (Gambrinus átjáró) Kerekes György

Országos mozgalom indult az elaggott kereskedőkért

Budapest, szept. 22. A kereskedők agkori nyugdíja és rokkantsági ellátása még mindig nincs intézményesen biztosítva. Vagyont nagyon kevés kereskedő tud csak gyűjteni és a kiöregedett kereskedők nem egyszer olyan rossz sorsba kerülnek, hogy önkézzükkel vetnek véget életüknek. Az öngyilkosok statisztikájában a legnagyobb arányszám a törekemnt és elpusztult kereskedőké. Most

az egri kereskedők egyesülete mozgalmat indított a kereskedők öregségi és rokkantsági biztosítása érdekében.

Rendkívüli közgyűlést tartottak, melyen Illés Béla alelnöknek erre vonatkozó tervezetét egyhangú lelkesedéssel fogadták el.

Országos kereskedői nyugdíjintézet létesítését tartják szükségesnek

— A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége részt óhajt venni az okt. 1-10-ig tartó gyümölcskiállításán egy befőttyümölcs-kollekcióval. A szép és jó befőtt mindig büszkesége a háziasszonyoknak. Mutassuk meg, hogy ezen a fronton is megálljuk helyünket! Pár üveggel vegyen részt minden jó magyar háziasszony! Felkérjük a debreceni összes nőegyesületeket, esatlakozzanak mozgalmunkhoz és buzdítsák tagjait a részvételre. A befőtteket szept. 28-ig kérjük névvel ellátott címkével a MANSz irodába, Piac u. 36., I. em. küldeni. Kiállítás végeztével mindenki visszakapja befőtteit a MANSz-ban. Elnökség. (:))

BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégebb festékszüzletében, **AUSPITZ**, Csapó uca 16. szám.

— Frontharcosok figyelmébe!

Szeptember hó 26-án, vasárnap dé. e. fél tíz órakor az Otthon helyiségében (Régi postaépület) tagértekezletet tartunk. Kérjük a bajtársakat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Vezetőség. (:))

x Müstoppló szanatórium újjávarázsolja mindenféle ruháin molyragást, égést, szakadást. Szent Anna 2. Korsós.

— Sztrájkolnak Bukarestben a zöldségek kofák. Bukarestből jelentik: A zöldség- és főzelékházalók, számszerint körülbelül ötezeren, akik a román fővárosban kis tolószekereken házról-házra járnak, sztrájkba léptek, mert új községi adót vetettek ki sovány keresetükre. Mintegy 400 zöldségárú azonban nem esatlakozott a sztrájkhoz s emiatt ucai hare keletkezett a két tábor között. A sztrájkolók megrohanták a sztrájk török kis zöldségek szekerét, az ucaára dobálták árujukat s őket magukat megverték. Az összeütközésnek a rendőrség vetett véget, amelynek során 40 sztrájkolót le tartóztattak. A sztrájkolók a városháza előtt tüntetést rendeztek az új községi adó ellen. A gazdaszszonyoknak mátol fogva maguknak kell a vásáresarnokokba menni zöldségért és főzelékért.

Az intézmény bevételi forrása a magyar kereskedelem útján lebonyolításra kerülő áruforgalom 4 ezreléke lenne. E négy ezreléket az áruforgalom után úgy rónák le, hogy a nyugdíjgyűlés által kibocsátandó nyugdíjbélyegeket a gyárosok és importörök megvásárolnák a nyugdíjintézettől, ezeket az áruzámlákra felragasztanák és a nyugdíjbélyegek értékét a kereskedők az áruzámla értékével együtt fizetnék meg. A magyar kereskedelmi áruforgalom évi 2000 millió pengőt tesz ki, a 10-40 filléres nyugdíjbélyegek által tehát 8-9 millió pengő gyűlne össze évente, amiből átlag évi 1200-3000 pengős nyugdíjat adhatnának a kereskedőknek.

Az egri kereskedők egyesülete a tervezetet megküldi minden társ egyesületnek.

— Az Orion rádiókiállítás helyiségeiben, Debrecenben a Kereskedő Társulat dísztermében, Kálvin tér 2., szept. hó 25-én délután 6 órai kezdettel az Orion rádiógyár műszaki tisztviselője, dr. Margittai István előadást tart: „A ma rádiókészülékéről” címmel. Az előadás, mely iránt máris városszerzte osztatlan érdeklődés nyilvánul meg, értesülésünk szerint felőleli a rádióval kapcsolatos legújabb tudnivalókat és különösen a rövidhullám tárgykörével foglalkozik részletesen. A rendkívül érdekesnek ígérkező előadásra ezúton is tisztelettel meghívjuk a város közönségét. Belépődíj nincs, mindenkit szívesen látunk. — Orion Rádiógyár.

— Sárga padok. Berlinből jelentik: Eddig csak külvárosokban állítottak fel olyan padokat, amelyek külön zsidók számára voltak fenntartva. Most a Kurfürstendammon is megjelentek az ilyen rendeltetű padok. — Ezek a padok sárga szíűnek és felírás van rajtuk, hogy csak a zsidók számára állítottak fel.

„Lela“ zománcúzhelyek legelőkeltebben süt, főz; szentítésre is alkalmas, teletöltéssel készíti: **Levensik Lajos, Debrecen, tűzhelyüzeme** Arpádtér 17.

— A hálátlan lakó. Balog József Diófa-ucca 25. szám alatti lakos szállást adott egy fiatalkorú leánynak. A hálátlan vendég reggel eltűnt és vele együtt két női ruha, szvetter és egy kis készpénz is. A rendőrség előkerítette a rosszútra tévedt fiatalkorút és ügyében folytatja a nyomozást.

— Az eszményi férj. Newyorkból jelentik: Davis Róbert, egy detroit-i gépkocsigyár munkása, válópera tárgyalásán így adta elő házasságlete szenvedését:

— Vettem feleségemnek egy villamos varrógépet, villamos tűzhelyet és villamos mosogatógépet. Az asszony egyikkel sem tanult meg bánni és én varrtam ruháit, főztem az ebédet és mostam a fehérműt. Mégis pipótyának nevez a feleségem.

Toms Albert bíró rövidesen megállapította:

— Panaszos az igazi eszményi férj, házasságát a feleség összeférhetelensége miatt felbontom.

— Erőteltjes, kövér egyéneknek, kőszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek reggelienként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

Ha elegánsan akar ruházkodni, keresse fel **HARASZTI** úriszabóságát
 Szent Anna uca 2. szám

— Ma ítélik el a vasárnapi állhírlap kiadót. Budapestről jelentik: Vasárnap nagy feltűnést keltett a fővárosban több rikkane, aki Sztalin meggyilkolásának hírével kínált egy róplapot 10 fillérért. A rendőrség előállította a rikkonesokat, letoglalta a rópiratokat, melyeket a Szalai nyomda nyomtatott s Neményi Jenő adott ki. Az ügy most sajtórendőri elhírlás alá került és ma délutánra tüzte ki tárgyalását Eöry Antal rendőrkapitány. A tárgyalásra nyole embert idéztek meg.

— Beiratkozások a Városi Zeneiskolában. Beiratkozni lehet a zeneiskolában naponta délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig minden tanszakra. Beiratasi díj 6 pengő. Tandíjak: alsó osztályokban 8 pengő, középszályokban 10 pengő, felsőbb osztályokban 12 pengő. Zeneműv. Főiskolára készülők 15 pengőt fizetnek és zenei előkészítőben 3 pengőt fizetnek havonta. Bővebb felvilágosítás a hirdetésekben és a zeneiskolában nyerhető a hivatalos órák alatt, Vár u. 1. sz. alatt. Telefon: 33-96. sz.

Orthoped és divatcipőket felelősséggel készít **P.N.CZES** Csapó u. 6

— Frontharcosok figyelmébe!

Az Országos Frontharcos nagytalálkozóra jelentkező bajtársak felkértenek, hogy a vasúti és kedvezményes villamosjegyek árát legkésőbb szeptember hó 26-án délig a frontharcos irodában okvetlen fizessék be, mert a jegyeket csak így tudjuk biztosítani. Vezetőség. (:))

x Ertesítés! Stefánszki üveges, üvegesizelő és tükröröntő üzemét Csapó uca 13. szám alá helyezte át.

— Halálraítélték a postagalambokat Orosházán. Orosházáról jelentik: A csendőrség: napokban nagy postagalambraziát tartott a községben. Tizenkét háznál egész kocsirakomány postagalambot szedtek össze, amelyekre tulajdonosainak nem volt engedélyük. Az ártatlan szárnyasokat sorra lefejezték, a tenyésztők ellen pedig kihágási eljárást indítottak.

— Három motocyklistas súlyos szerencsétlensége. Budapestről jelentik: Ma hajnalban súlyos közlekedési baleset történt a Váci út és a Hungaria körút sarkán. A Váci úton haladt közepes tempóban a CR 189. rendszámú taxi, amelyet Major Sándor vezetett. — Amikor a Hungaria körút keresztezéséhez érkezett, befordult a Hungaria körútról a Váci útra a BR 191. rendszámú oldalkocsis motorkerékpár, amely a tanuk állítása szerint, igen gyors tempóban haladt. A motort Somogyi János magántisztviselő vezette, az oldalkocsiban ketten ültek. Kanis Mihály és Váradi Lajos. A motorkerékpár nekivágódott a taxi oldalának és összezúzódott. Vezetője és két utasa véresen terült el a kövezeten és a mentők megállapították, hogy mind a hárman komoly fejtű és válsérüléseket szenvedtek. Súlyos állapotban szállították őket a Rókus-kórházba. A vizsgálat megindult, hogy kit terhel a felelősség.

Marconi utóda D'Annunzio az olasz akadémia elnöki székében

Róma, szeptember 22. D'Annunzio, a hírneves költő, Marconi szenátor utódjaként kinevezték az olasz akadémia elnökévé.

Mussolini Badioglio tábornagyot nevezte ki a tudományos kutatások nemzeti bizottságának elnökévé Marconi utódjaként.

— Gépírástanítás speciális zenére! Gyors-gépírási tanfolyamot rendez az Iskola-kivüli Népművelési Bizottság. Jelentkezni: Piac 77., I. e. Széll Irén. (2)

— Ciang-Kai-Sek német tisztjei. Zürichből jelentik: Akármilyen különösen is hangzik, — ismerve a német-japán szerződéseket s szimpátiákat — a rendszerint jól értesült Neue Zürcher Zeitung sanghaji levelet közöl, amely szerint a kínai csapatok meglepően szívós ellenállása német kiképzőtisztek érdeme. Hatvan-hetven német tiszt harcol tulajdonképpen Japán ellen — írja a levél s közli, hogy például von Falkenhausen tábornok augusztus elseje óta a Ciang-Kai-Sek marsalltól nyert felhatalommal felruházva vezeti a sanghaji front vezérkari irodáját és irányítja a frontszakasz hadműveleteit.

— Lefeküdt aludni — ellopták a pénzt. Németh János Forbát-ucca 5. szám alatt lakó kondás borozás után a Hétvezér-ucca melletti kiserdőben leheveredett és elaludt. — Közben egész füstölő berendezést — dohányzaeskőjét, pipáját, öngyújtóját, értékes szép zseboráját, valamint pénztárcáját 5 pengővel ellopták. A károsult tegnap délután egy napszámánál felismerte óráját, szölt a rendőrnek, aki a napszámot bekísérte. Kihallgatása folyik.

— A rendőr elfogta tolvaját. Budapestről jelentik: Szerda hajnalban a Jász uccában kerékpáros szolgálati útját végezte Kovács XVI. János rendőrfőtörzsörmszer. A Jász ucca 26. számú ház előtt, ahol dolga volt, megállt és egy akácfa felé támaszkodva kerékpárját, amikor néhány perc múlva kijött a házból, sehohsem látta a biciklit. Körülnézett és észrevette, hogy az ucca végén kerekedik valaki. Egy arra haladó kerékpárostól elkérte biciklijét, utána iramodott a tolvajnak és néhány pernyi hajszá után el is fogta. — Bevitte a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy Gyáni Zsigmond 34 éves lakatossegéd a rendőr tolvaja és már többször volt büntetve kerékpárlopás miatt. Örizetbe vették.

— Kerékpárlopás. Molnár József Csapó-ucca 30. szám alatt lakó műszerész versenykerékpárja eltűnt. A károsult panaszt tett a rendőrségen és a kerékpár hamarosan előkerült új gazdájával együtt, aki azt hozta fel mentesülül, hogy végtelen esere történt. A nyomozást folytatják.

— Dunába akart ugrani egy színész. Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt tizenkét óra tájban a Lánchídon percekre megállt a forgalom: az egyik pilléren sebesebben kuszott felfelé egy jólöltözött fiatalember. A járőrök közül többen utána vetették magukat, a közeli rendőrszem is odarohant és sikerült is az életűnt fiatalembert, aki közben duakodott megmentőivel, lehozni a hid pilléréről. Ezután a rendőr bevitte a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy Kovács Gyula Dénesnek hívják, 22 éves színész, a Nefeletts ucca 27. sz. alatt lakik. Nem tudtam szerződést kapni, ezért akartam meghalni... — mondotta jegyzőkönyvébe zokogástól elfuló hangon a fiatal színész.

Őszi nagytakarítás

a legjobb alkalom a rovarok irtására. Azonban ne egyedül végezz, mert a szakértelem nélküli munka drága és nem célravezető. Bizza rá az

„ELEKTRO-TOX”-ra,

akik fillérékért tartják karban lakását rovarok ellen egész éven keresztül.

Teljes garancia és díszkréció!

Félóraí permétezés után a szoba azonnal lakható!

Irányáraink: P —.70-től P 1.10-ig.

„ELEKTRO-TOX” Piac u. 89. Telefon 22-82

SPORT

A DVTK játékoscsábítási és Teleki egyoldalú szerződésbontási ügyét egyesítve tárgyalják a jövő héten

Ma négy játékost próbál ki a Boeska a DVSC ellen

Kedden este kezdték a szövetségben a Boeska kontra DVTK játékoscsábítási ügy tárgyalását. Róna Márton egyesbíró előtt a két érdekelt egyesületet az ügyvezető elnökök, Némethy, illetve Gyenes dr. képviselték és mindketten kitarítottak álláspontjuk mellett.

A DVTK képviselője ártatlanságát hangoztatta és felmutatott egy régi keltezésű levelet, melyben Teleki ajánlkozott. Erről az ajánlkozásról és levélről csak azóta esik szó, amióta az ügyet a Boeska a szövetség elé vitte és bár jelentősége nincs, mert a DVTK még ebben az esetben sem tárgyalhatott volna a Boeska háta mögött, de ha igaz, jellemző Telekire, aki ilyen szándékokkal az agyában hagyta eladni Bereczet és ezáltal csatárinségbe kergette a Boeskát a bajnoki szezon közben.

Az egyesbíró már tisztán látja az ügyet, de tekintettel arra, hogy minden valószínűség szerint az összes fórumokat meg fogja járni a belügyminiszterig, vigyáz az alaki hibák kiküszöbölésére és ki fogja hallgatni Telekit is, akit a jövő hétre idéztek meg Béber Lászlóval, a Boeska igazgatójával együtt.

A magyar futballvilág élénk érdeklődéssel kíséri ezt az ügyet és egyértelműen a Boeska pártján van. A nagy vezeték szerint a Boeska nem alkuhat, mert egyetemes érdek, hogy megvédjék a klubok játékosállományát az orv-támadók ellen.

A Boeska egyébként ma délután a Diószegi úton komoly mérkőzést játszik a DVSC csapatával. A Boeska négy játékost próbál ki: Bikfalvit Békésabáról, akiről a déli szövetségi kapitány a legjobb véleményen van, Nagyot, a Ganz TE jobbszélsőjét, Navayt, a Franciaországot járt volt Boeska-esztárt és egy volt profi, jelenleg pedig válogatott amatőr hátvédet.

Ujság még, hogy Gyulai ismét poreleválásra gyanús és hogy Markos nagyon lekiérsínylően nyilatkozott a Boeskáról Budapesten, ahol az Ujpestől kezdve mindenütt felkinálkozott, kosarakat kapott és végül a Szürketaxitól igen kedvező havi 120 pengős ajánlatot.

Játékezőtököldés a vasárnapi amatőr mérkőzésekre. Textil—NyTVE: Csiesák dr., PMAV—DVSC: Schick, KMOVE—NyKISE: Rose, MVTE—DVSE: Krémer, BUSE—DEAC: Kovács László, NyVSC—DKASE: Takács,

Báthory—MTK: Gutfreund. — II. osztály: DEAC II.—DMTE: Márkus, DVSC II.—Klinika: Dr. Kiss G., NyTVE II.—Előre: Szvatkó, PIAC—NyVSC II.: dr. Makády, TAC—NyKISE II.: Sass, KKLE—Báthory II.: Egressy, MTK II.:—NSE. Arndt. — Ifjúsági: Vargakert—DMTE: H. Kovács Andor, — DVSE—DEAC: Schwartz.

FERENCVÁROS—BUDAFOK

5:2 (2:0).

Budapest, szept. 22. Ferencváros—Budafok 5:2 (2:0). Nemzeti bajnoki mérkőzés. A Ferencváros csapata tartalékosan állott fel. Dr. Sárosi, Korányi és Polgár hiányzott a csapatból. A Ferencvárosnak a budafokiak komoly munkát adtak.

A HONsz kérelme

Debrecen sz. kir. város melegsívű és nemeslelkű törvényhatósági bizottsági tagjainhoz.

A leírhatatlan nyomorban sanyaló, nincstelen debreceni hadirokkantak s hadiözvegyek irtózat és már-már kibírhatatlan helyzetének a végleges és gyökeres rendezése érdekében kéro szózzal fordulunk Debrecen sz. kir. város Törvényhatóságához.

Kérelmünket a Törvényhatóság a f. hó 23-án — esütörtökön — délután 4 órakor kezdődő Közgyűlése tárgysorozatára kitézte.

A legmélyebb tisztelettel kérjük a színmagyar Debrecen sz. kir. város minden igaz ügyiránt fogékony és minden nyomoruságban könyörületességgel és megértő lélekkel mindenkor enyhíteni kész Városatyáit, hogy ezen a közgyűlésen mindnyájan résztvevni és a névszerinti szavazáson a HONsz kérelmét teljes egészében támogatni és megszavazni és ezáltal a 20 év óta nélkülöző és már az árok szélén álló munka- és keresetképtelen nincstelen hadirokkantak és hadiözvegyek — a világháború élő áldozatai — hátralevő pár esztendejét türethetően elviselhetővé tenni méltóztatassanak.

A 6000 lelken felül lévő hadigondozott tábor örök halála és a Mindenható gazdag áldása fogja megjutalmazni azokat, akik e történelmi percekben, Debrecen város multjához méltóan fognak viselkedni és hazafias lélekből fakadó elhatározással nyíltan mellénk fognak állani.

A mellettünk szavazók neveit Csoportunk Aranykönyvében fogjuk megörökíteni.

Hazafias tisztelettel:

A HONsz Csoport Elnöksége.

Greta Garbo, mint Hamlet

Páris, szeptember 21. Ruben Mamoulian, a híres filmrendező, aki most Párisban tartózkodik, újságíróknak elmondta, hogy legközelebbi nagy vállalkozása a Hamlet rendezése lesz és

Greta Garbo fogja játszani Hamletet.

Szerinte nem helyes dolog, ha nő játszik férfiszerepet, de Greta Garbóval más az eset, Hamlet jellege és mélyéges tételődése rendkívül megfelel Greta Garbo sajátos művészetének. — jegyezte meg Mamoulian, — nagy öröm lesz számomra Hamletet vele forgatni.

Védett gazdaadósok figyelmébe!

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a területéhez tartozó adós gazdák figyelmét arra, hogy az új gazdaadósvédelmi rendelet népszerű ismertetését tartalmazó kiadványt minden községi mezőgazdasági bizottság több példányban megküldötte. Akinek tehát a gazdaadósságok rendezésével kapcsolatosan tájékoztatásra, vagy tanácsra van szüksége, forduljon a községi mezőgazdasági bizottság elnökéhez, aki készséggel becsátja rendelkezésére a rendelet népszerű magyarázattal ellátott szövegét. Készséggel adnak tájékoztatást az érdekelteknek a Kamara körzeti előadói is.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA

20—25 FILLÉRELL OLCSÓBB

Ujrozs októberre: 19.30, 19.11, zárlat 19.21—19.23, 1938 márciusra: 19.95, 19.84, 19.98, zárlat 19.98—20.00.

Tengeri 1938 májusra: 12.20, 12.08, zárlat 12.16—12.18.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.00—20.50, 78 kg-os 20.30—20.80, 79 kg-os 20.55—21.00, 80 kg-os 20.70—21.10.

Rozs: 18.95—19.05.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.75—16.25.

Zab: elsőrendű 16.85—17.10, középminőségű 16.75—16.85.

Tengeri: 10.05—13.15.

Búza: 300 mm felsőtiszai 80-as 21.00, 150 mm felsőtiszai 80-as 20.95, budapesti paritásban 900 mm hajdusági 80-as 21.07.5, Bpest közraktár, 300 mm szabócsi 80-as 20.80, 150 mm hajdusági 80-as 21.00 budapesti paritásban.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 18.60—19.00—19.40, rozs 17.50—17.80, zab 14.50—15.50, ó szemes tengeri 11.60—11.80, új csöves tengeri 5.90—6.00—6.10, lucerna 7.00—7.50—8.00, széna 4.30—5.00—5.20, here 5.50—6.00, szalma 1.60—2.00, fehér tők 1.90—2.20.

SERTÉSVÁSÁR

A mai ferencvárosi sertésvásárra 1352 darab sertést hajtottak fel, az előző napi maradvány 73 darab volt. Árak: Uradalmi zsírsertés 340 kg-on felül 107—108, kivételesen 108.5, 1. szedett sertés 106—108, silány sertés 96—100, exportzsír, márkázott 160 fillér kg-ként. A vásár irányzata közepes.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.75—16.95, cseh korona 11.55—11.95, dinár 7.50—7.95, USA dollár 337.30—341.30, francia frank 11.05—11.75, leu 2.85—3.—, lira 17.40—17.90, osztrák silling 80.——80.70, svájci frank 77.55—78.45.

HIRDETMÉNY. 32.535—1937. C. sz. (Az értelmiségi munkanélküliek figyelmébe.) Ertesíti a városi elsőfokú közigazgatási hatóság az érdekelteket, hogy a m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr 8.000—1937 számú cendeleletével az értelmiségi munkanélküliek összeírását rendelte el. Az összeírás az értelmiségi munkanélküliek ügyének miniszteri biztosa által kiadott jelentkezési lapokon történik. A jelentkezők által kiállítandó személyi lapok helyhatósági igazolással tartandók el. Közli tehát az érdekelteket a hatóság, hogy az általuk kiállított személyi lapokba bejegyzett adatok a fennálló rendelkezés értelmében a hatóság vizsgálat és a bemutatott okmányok alapján a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20.

szám) földszint 46. számú hivatalos helyiségében történik. Az igazolás iránti bélyegmentes kérvények pedig a hatóság 33. számú hivatalos helyiségébe nyújthatók be. Debrecen, 1937 szeptember hó 19-én. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY. 38.448—1937. VII. sz. Debrecen sz. kir. város a közbiztonsági műjégyár által termelt műjég eladását, házhoz szállítását és forgalombahozatalt vállalatba kívánja adni és e célból nyilvános versenytárgyalást tart. Az ajánlat két tanu előtt aláírva a 158.752—1932. P. M. rendelet szerint szabályszerűen felbélyegzett 1937. évi október hó 18-án déli 12 óráig a köz-

igazgatási iktató hivatalban (város-háza) lepecsételt borítékban adandó be. Ajánlattevő a részletes feltételeket tartalmazó versenytárgyalási hirdetmény egy példányát szabályszerűen aláírva ajánlatához köteles mellékelni. A borítékban feltüntetendő, hogy az ajánlat a közbiztonsági műjégyár által termelt műjég forgalombahozatallal stb. vonatkozik. Bónatpénzül minden ajánlattevő köteles 1200 pengőt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban az ajánlat beadása előtt a házipénztárnál letenni, a letéti jegyet az ajánlatot csatolni. A beérkezett ajánlatokat a városháza tanácstermében 1937. évi október hó 18-án délután 13 órakor bontják fel, mikor az ajánlattevő, vagy képviselője jelen lehet. A részletes feltételeket tartalmazó

teljes szövegű versenytárgyalási hirdetmény és ajánlati űrlap a közbiztonsági hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt díjmentesen szerezhetők be. Polgármester.

Arverési hirdetmény-kivonat.

ARVERÉS.

Elárverezek f. évi szeptember hó 24-én d. e. 11 órakor Debrecen, Hid u. 4. sz. a. 1300.— pengő becsértékű eséplőkazán, eséplőszekrény és egyéb ingóságokat. Debrecen, 1937 szept. 1.

Dr. Tormássy, kir. bír. végrehajtó.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két naplapon, a Debreceni Független Újságban a Debreceni Újságban HÉTKÖZNA P 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosításaj készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Jömegjelenésű
fiatal barna leány magas barna keresztény nőlen úriember társaságát keresi szórakozás céljából. — 25—30-ig jelgére. 1504

Intézeti
harisnyák és szvettrek
legolcsóbban a **HAVAS** harisnyaháznál

Tűzfát, szemet
takarékos ember télire már most szerzi be Vágo József tűzfát- és szentelepen, a Margit-fürdőnél. — Elsőrendű hazai szemet rövid ideig még a mult évi árban. Katonatisztek alisztek. »Unió« tagok beszerzőhelye. Telefon 19-24. 906

„ELEKTRO-TOX”
clán nélkül, mindent irt. Garanciával vállalja lakások szakszerű évi karbantartását, poloskát, moly sváb, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. Havonként egy fél órát kérünk s egész évben tiszta a lakása! Irányáraink: szobánként és havonként P. —70-től P 1.10-ig. »ELEKTRO-TOX«, Piac u. 89.

Betöltendő állás

Kis fir
és magas jutalekkal jömegjelenésű hölgyek és urak felvétetnek. »Elektro tox, Piac u. 89.

Kifutót
biciklivel azonnal felvesszék. Kövesi, Teleki u. 96. 484

Bejárónót
reggel 9-től fél 1 óráig, 3 és félóra hosszára keresek. — Hunyadi u. 3., I. em. saroklakás. 1481

Masamód
tanuló ányit felvesz Friezi kalapszalón. 1512

Mindenes
szobalányi főlvesz Friezi kalapszalón, Első Takarékp. ota. 1513

Tanulót
négy középiskolai végzettséggel felveszünk. Méliusz könyvkereskedés. 5351

Szobaleány
jó bizonyítványokkal — azonnalra felvétetik Budapestre. Jelentkezni Hatvan uca 53., irodában. 1506

Kiadó lakás

Havibéres
olesó szobák korlátolt számban még bérelhetők az Arany Bika szállodában. Felvilágosítást a szállodai iroda ad. 5349

Teljesen
különbejárattú csinosan bútorozott szoba parkírozott udvarban, nyaralás céljából is kitűnő, pormentes, kiadó. Péterfia uca 48., hátul az udvarban. Erdelklődni Tóthnénál, vagy a tulajdonosnál. 5095

Uccai
kapualatti feljárattú csinos tiszta bútorozott eserepkályhás kisebb szoba kiadó. Lorántffy 42. 456

Központban
csinosan bútorozott szoba október 1-re egy-két személy részére kiadó. Piac u. 58. baloldal, I. em. 17. 1483

Teljesen
különbejárattú kapualatt uccai bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 40. 5287

Lakást keresők

Kertesházat
gyűzőléssel bérbé keresek, lehetőleg kétszobásat a város nyugati részében. Ajánlatot »Allandó bérlő« jelgére a kiadóhivatalba kerem. S

Ingatlan

Olesó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc utcák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Parkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12., I. emelet. 3412

Rádió

Rádió
villanyzerejes, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 2. 200

Eladás

Golyóscsapágyas
gumikerekű lovasbérkocsi egy és két lóra felszerelve, alkalmi áron eladó. Neuländer kocsigyárban, Erzsébet u. 28. 1494

Alma,
kanadai renet, kézzel szedett, eladó. Diófa uca 15. Megtekinthető: 10—2-ig. 5352

Használt
vaskályhák, Perpetum, — Jobbágy, Meidinger, fürdőkádeladó. Klein, Hatvan uca 49. Telefon 34—28. 5342

Eladó
egy sparhelt, egy kis dobkályha. Fazekas Mihály u. 5. 437

Eladók
egy jó férfitelikabát, női szürkekabát és egy fekete vastagszövetű kosztium. — Kigyó u. 36. 468

Szontakaró
(mokedi), falióra stb. eladó Péterfia u. 43. 1505

Télialma,
kézzel szedett, jutányosan beszerezhető: Kossuth 34., todrász szuterén, Czeglédi. 1511

Bontásból
származó téglá és eserep. ajtók és ablakok kaphatók Ferenc József ut 32. sz. mérnöki iroda. 1422

Eladó
jutányosan 16 és 10 l. öntöttvasláb, szőlőkosarak, 2 veknis kosár, kályhaeső, kis kerek asztalka, új ágy sodronnyal, 12 sz. ebédloasztal, ovális szép asztal, 1 stelázi, 1 fekete zománcos kályhaellenző, 1 drb. 50 literes tiszta dézsa, Vigkedvő 28., hátsó lakás. 5318

Vétel

Ocskavasakat
mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 23-59. Ocska gépeket vásárolok.

Fáy arckrémes tégelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszerháza (Színház mellett). 5108

Literes
füvegeket veszek. Wesselényi u. 3., vendéglőben. 483

Oktatás

Németül
beszélő rövid idő alatt megtanítom, bármilyen német fordítást is vállalom, Hatvan uca 1., I. k., III. 54. 1173

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth uca 41. 2237

Ajánlat

Kerekpár
és alkátrész legolcsóbb Keszlernél, Széchenyi u. 1. Külső 3.80-tól, tömlő 1.44 pengő 0.38, küllő 0.4 stb. 3305

Bármilyen
szvettreket, kosztümekeket, ruhák kötését a legmodernebb mintákkal vállalom Özv. Posch Dezsóné, Rothermere u. 17. 5297

Használt
bútorokat, ingóságokat eladok, veszek, eserelek. Hivára megyek. Kepecs, Simonffy u. 7. 5314

Szemüveget

szemklinikai és szemorvosi receptre szakszerűen készítek. Ungár József Iatyszerész és fotoszaküzletében, Debrecen, Széchenyi uca 1. sz. Takarékpénztári tag. 1266

Ellátás

Orthodox
fiatal házaspárnál teljes ellátást kaphatnak diákok. József kir. herceg uca 43.

Elsőrangú
bázikoszi az Újságírók Clubjának éttermében. 4 fogásos nagymenü 1.10, — kis-menü 90 fillér. Diétás konyha orvosi előírás szerint. Piac uca 26., I. em.

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József 59. szám. Telefon 23—39 Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Szerény
igényű, intelligens lakótársnőt keresek, mindennemű varrást, javítást, barisnyatápolást készítek. József kir. herceg uca 22., 4. ajtó. 5329

Salétrom
ucca 3., faterkedésre alkalmas telek teljes felszereléssel kiadó. Hunyadi uca 14. Sirkoraktár. 1509

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: Debreceni Független Újság Vállalat. Nyomda: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. József kir herceg uca 1. szám.